

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	49272 Загальний і галузевий усний та письмовий переклад з португальської та англійської мов
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

07.04.2023 р.

Справа № 0230/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Лиман Ігор Ігорович – головуєчий,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Сминтина Олена Валентинівна,
Попович Василь Михайлович,
Півненко Володимир Юрійович,
Луцак Світлана Миколаївна,
Колесник Олена Сергіївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Гуз Анатолій Михайлович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Александрова Олена Станіславівна,

за участі запрошених осіб:

Гусейнова Оксана Миколаївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	49272
Назва ОП	Загальний і галузевий усний та письмовий переклад з португальської та англійської мов
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.053 романські мови та літератури (переклад включно), перша - португальська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОНП чітко корелюються з місією та стратегією КНУ, яка полягає формуванні національної еліти України, підготовці висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих установ, сприянні інтеграції України у світовий економічний простір, в міжнародний освітній простір як рівноправного партнера.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

У Відомостях самооцінювання зазначено, що цілі та ПРН визначалися з урахуванням потреб заінтересованих сторін, а саме, у співпраці з посольствами, з викладачами профільних кафедр (теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова, теорії та практики перекладу англійської мови) і кафедр, які забезпечують загальногуманітарну підготовку. Представники академічної спільноти з різних ЗВО України надали відгуки на ОП. У Відомостях також вказано, що "оскільки навчання за цією ОП триває лише другий рік, то врахування думок і пропозицій магістрантів (зібраних з допомогою анкетування) та бесід) передбачено реалізувати під час наступних переглядів ОП".

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі та програмні результати навчання ОП відбивають потреби ринку праці у кваліфікованих перекладачах португальської та англійської мов. При проектуванні ОНП було враховано досвід аналогічних українських та зарубіжних програм провідних університетів (Київського національного лінгвістичного університету, Львівського національного університету, Інституту Камоенса (Республіка Португалія), Коїмбрського університету (Республіка Португалія)).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

В ОНП, що акредитується, фіксуємо такі розбіжності зі Стандартом другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія: змінене формулювання ФК 1 та ФК2; змінене формулювання ПРН 7, ПРН 8 та ПРН 11, у результаті чого нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах програмних результатів навчання, не досягається повною мірою.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП відповідає вимогам, визначеним статтею 5 Закону України «Про вищу освіту» (<https://goo.su/5JBx>) і складає 120 кредитів ЄКТС. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів навчального плану складає 90 кредитів (75%), вибіркового ОК – 30 кредитів (25%) від загального обсягу, що відповідає Закону України «Про вищу освіту» (не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС). Окремим освітнім компонентом є кваліфікаційна робота магістра (12 кредитів), яка разом з іншими ОК науково-дослідницького спрямування забезпечує досягнення результатів навчання за ОНП.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст освітньої програми структуровано з поділом на обов'язкові й вибіркові частини. У свою чергу, обов'язкові ОК поділено на три блоки, що відображено у структурно-логічній схемі ОНП: 1) загальнонаукові та загальнолінгвістичні дисципліни; 2) загальноперекладознавчі дисципліни; 3) спеціальні дисципліни з мовної та перекладацької підготовки. У вибірковій частині представлено два блоки. Структурно-логічна схема, представлена в ОНП, не демонструє і не обґрунтовує взаємозв'язок та порядок вивчення ОК. Виявляємо неповне забезпечення ПРН: ПРН 7 "Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці", ПРН 11 "Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних"; ПРН 8 "Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства" не досягається у чинній ОНП.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст компонентів ОНП частково відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.053 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно), перша – португальська), адже літературознавчий компонент відсутній.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Право на реалізацію здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії регулюється «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>), у якому зазначено, що студенти мають право на особистий вибір навчальних дисциплін і детально прописана послідовність дій у межах процедури вибору із зазначенням відповідальних представників адміністрації (с. 104-106). Здобувачам за цією ОНП пропонується вибір з двох блоків – Вибірковий блок 1. Письмовий переклад і редагування у професійній комунікації (португальська мова, англійська мова)» і Вибірковий блок 2 «Усний двосторонній переклад (португальська мова, англійська мова)». В ОНП є примітка: «Згідно з п.п. 2.2.2-2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір дисциплін» здобувачі освіти мають безумовне право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту – з програм іншого рівня.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів ОНП забезпечується проведенням двох виробничих практик – «Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (португальська мова)» і «Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (англійська мова)», на кожну з яких відведено по 6 кредитів. Крім того, ОНП містить низку дисциплін, які є безпосередньо орієнтованими на формування у здобувачів практичних умінь і навичок.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОНП дозволяє забезпечити набуття здобувачами магістерського рівня вищої освіти соціальних навичок (soft skills): критичне й креативне мислення, опанувати основи тайм-менеджменту.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Згідно зі Стандартом вищої освіти, обсяг освітньо-наукової програми магістра філології має становити 120 кредитів ЄКТС, і мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Співвідношення обов'язкових і вибіркового компонентів теж витримується: обсяг обов'язкових компонентів ОНП складає 90 кредитів ЄКТС (75%), а вибіркового – 30 кредитів ЄКТС (25%). Навантаження 1 навч. року – 60 кр., що відповідає «Положенню про організацію...» (<http://surl.li/cyuno>; с. 10). Проте виявляємо дисбаланс між семестрами: 28 кр. (1 сем.) + 32 кр. (2 сем.); 33 кр. (3 сем.) + 27 (4 сем.). У 4 семестрі на 1 тиж. теор. навчання припадає 30,6 год аудит. занять, що суперечить «Положенню про організацію...» (<http://surl.li/cyuno>; с. 100): для магістрів передбачено 24 академ. год / тиж.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до магістратури Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2022 відповідають Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році; є оприлюдненими на сайті ЗВО (<https://vstup.knu.ua/rules>), на сайті Навчально-наукового інституту філології (<https://philology.knu.ua/vstupdo-if/>). Правила є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Програма вступного випробування та орієнтований перелік теоретичних питань розміщені на сайті Навчально-наукового інституту філології. Випробування проводиться португальською мовою з метою перевірки теоретичних знань вступників до магістратури та визначення рівня їхньої мовної і комунікативної компетенції.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО є низка документів, які регламентують порядок навчання за другим рівнем вищої освіти, а також порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. Прикладів переведення студентів з інших ЗВО на навчання для здобуття ступеня магістра за цією ОП не було.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Перезарахування результатів неформальної та інформальної освіти в Університеті розпочнеться у 2022/2023 навчальному році, після набуття чинності наказу Міністерства освіти і науки України за № 130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти». Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Навчання і викладання за ОНП регулюють документи, розміщені на сайті ЗВО: «Нова редакція положення про організацію освітнього процесу», Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка. НаОНП застосовуються академічні форми (лекції, практичні заняття) та методи навчання (реферування, бліц-опитування, тести, дискусії), традиційні та інформаційно-комунікаційні засоби навчання (презентації, Google Classroom, Zoom, Google Meet, Skype). У Звіті ЕГ зазначено, що результати онлайн опитування здобувачів не містять запитань щодо стилю викладання та методів організації освітнього процесу <https://drive.google.com/file/d/1hfg3bTojNrKQbA4kJ6Ai5rkuYd5l8Xe8/view>. Здобувачі не змогли пригадати цікавих оригінальних методів і форм роботи, які використовували викладачі дисциплін фахового спрямування.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Уся необхідна інформація розміщена в систематизованій формі на сторінці ОНП на сайті Інституту. Доступ є дещо утрудненим навігацією сайту. Інформування здобувачів про освітній процес, цілі, зміст та ПРН відбувається традиційно (інформаційні дошки) і в групах Viber, Telegram. Додатковою формою комунікації НПП визначили університетську систему «Трітон». Цілі, зміст та результати навчання, порядок та критерії оцінювання за кожним ОК представлені у РП. Ознайомлення студентів з ними відбувається на перших заняттях з ОК.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Організацію дослідницької діяльності студентів та штатних співробітників університету регламентує Положення про науково-дослідну роботу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (від 2013 року). ЗВО створює умови для забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП. Це відбувається під час вивчення окремих освітніх компонентів (наприклад, кваліфікаційна робота магістра, ОК 01 «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», ОК 13 частина 2 «Практика академічного мовлення», частина 3 «Актуальні питання методології перекладознавства») та у рамках комплексної наукової теми кафедри «Актуальні питання перекладознавства та стилістики романських мов» (16КФ044-08). Залучення здобувачів до досліджень у межах кафедральної науково-дослідної комплексної теми проводиться шляхом роботи над магістерськими дослідженнями, під час участі у конференціях та конкурсах, підготовки тез і наукових робіт. Інформація про проведення науково-практичних конференцій доступна на сайті ЗВО.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі ОНП оновлюють зміст освітніх компонентів, ураховуючи сучасні наукові здобутки, актуальні тенденції й новітні практики в розвитку філологічної, педагогічної та дотичних галузей наукових досліджень. У Звіті ЕГ зазначено, що на зустрічі з фокус-групою викладачі наголосили, що постійно оновлюють контент з практичних курсів іноземної мови з огляду на сучасні реалії: пропонують актуальні тексти та теми для обговорення про новини суспільного життя, культуру, політику, системи здоров'я, освіти тощо. Викладачі ОНП вивчають новітні наукові досягнення і сучасні освітні практики – беруть участь у міжнародних та вітчизняних стажуваннях, курсах підтвердження кваліфікації тощо (підтверджено наданими документами), ведуть наукову роботу у складі спеціалізованих вчених рад, що сприяє оновленню змісту ОК робочих програм з урахуванням нових тенденцій та знань.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО виявляється в ОНП через залучення іноземних лекторів та участі здобувачів освіти у заходах, організованих дипломатичними представництвами португаломовних країн в Україні. Інтернаціоналізація діяльності виявляється також в участі викладачів кафедри в міжнародних наукових конференціях, що підтверджено наданими сертифікатами. Інтернаціоналізація діяльності ЗВО реалізується в ОНП через залучення до реалізації ОНП працівники посольств. Відділ міжнародного співробітництва та Відділ академічної мобільності координують ці процеси і поширюють інформацію про можливості мобільності студентів та співробітників.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Загальні форми, організація контрольних заходів, система оцінювання здобувачів регулюють документи: «Нова редакція положення про організацію освітнього процесу», «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка. Успішність здобувачів в межах ОК оцінюється шляхом поточного та підсумкового контролю. Семестровий контроль проводиться у формах екзамену, диференційованого заліку; підсумковий контроль у формі захисту кваліфікаційної роботи магістра та підсумкових іспитів. У РП усіх навчальних дисциплін є розділи «Критерії оцінювання результатів навчання» та «Форми поточного та підсумкового контролю», «Засоби діагностики результатів навчання».

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Згідно зі Стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 035 Філологія атестація здобувачів вищої освіти відповідного рівня здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Випускова кафедра підготувала методичні вказівки щодо регламенту виконання, написання, оформлення кваліфікаційних робіт, особливостей підготовки до захисту робіт. В ОНП додано ще одну форму атестації – підсумковий іспит з теорії та практики перекладу (португальська мова) і комплексний підсумковий іспит з англійської мови та перекладу.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (розділи 4, 7), а також, в частині, яка не суперечить цьому положенню (Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ від 3 листопада 2014. Здобувачеві вищої освіти надане право оскаржити оцінку за екзамен або залік згідно п. 7.2. «Процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання» Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка». У процесі навчання за ОНП діють процедури запобігання конфлікту інтересів: занесення результатів поточного контролю до журналів обліку роботи академічної групи, контроль за своєчасним і повним його здійсненням; публічний і полісуб'єктний характер оцінювання та звітування за результатами практик; колегіальний характер комісії при повторному перескладанні екзамену. Випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів і ситуацій, які б потребували врегулювання конфліктів на ОНП не було.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЗВО популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням. Університет є учасником проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) (<https://academic.org.ua/pro-proekt>). У ЗВО сформовано багаторівневу систему контролю якості освіти, розроблено та системно використовуються її інструменти, результати представлені на сайті університету. Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності викладено у низці документів ЗВО. У ЗВО є можливість перевірки уповноваженою особою Наукової бібліотеки на етапі представлення матеріалів кваліфікаційних (магістерських) робіт на академічний плагіат з використанням ліцензійного програмного забезпечення.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

У Відомостях самооцінювання у Таблиці 2 подана інформація про викладачів, які забезпечують викладання ОК на ОНП. Інформація у Таблиці не систематизована, що унеможливило висновки про відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів для читання ОК, проте у Відповідях на звіт ГЕР заклад вищої освіти надав інформацію про викладачів, та під час засідання ГЕР гарант ОНП навела додаткову інформацію, що підтверджує, що академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору НПП регулює Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ (<https://cutt.ly/E3X1ch1>), який визначає процедуру, порядок, перелік необхідних документів та терміни конкурсу. Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУТШ (<http://surl.li/akuev>) регламентує умови проведення, вимоги до учасників, перелік необхідних документів, роботу конкурсної комісії, порядок затвердження та оприлюднення результатів. Інформація про конкурс, його терміни, умови (<https://cutt.ly/23Xowe3>), необхідні для подання документи (<http://senate.univ.kiev.ua/?cat=18>) оприлюднюються на офіційному сайті КНУ

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Енрікі Албукеркі, координатор Центру португальської мови і культури, залучений до викладання на ОНП.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У Звіті ЕГ зазначено, що у витягу з протоколу № 1 засідання кафедри від 5.09.2022, наданому на запит ЕГ, є свідчення про ініціацію он-лайн зустрічі з роботодавцями. Під час зустрічі з роботодавцями Ігор Маликін, директор Товариства з обмеженою відповідальністю «Лінго», розповів про онлайн- зустріч зі здобувачами щодо практичних порад перекладача-практика майбутнім фахівцям.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

КНУ створює належні умови для підвищення кваліфікації НПП, діє Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників КНУ імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/S3Co060>), яке встановлює обсяги, види і форми, програми, облік, планування та організацію, порядок зарахування результатів підвищення кваліфікації та стажування. КНУ здійснює фінансування підвищення кваліфікації відповідно до річного плану НПП, які працюють в університеті за основним місцем роботи.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В КНУ діє Положення про заохочувальні відзнаки (<https://cutt.ly/r3N8gGW>), яке регламентує нагородження НПП відзнаками п'яти ступенів, визначає підстави для нагородження, його порядок. У Звіті ЕГ зазначено, що під час зустрічі з НПП останні підтвердили, що в університеті існує прозора та чітка система преміювання за різні види діяльності НПП, у тому числі за публікаційну активність; має місце присвоєння почесного звання «Кращий викладач року» за поданням кафедр.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

У Звіті ЕГ зазначено, що в ході акредитаційної зустрічі було надано відео- та фотоматеріали інфраструктури навчальних аудиторій, навчальних лабораторій, власних бібліотечних фондів, лабораторії сучасного навчання іноземних мов, лабораторії синхронного перекладу, комп'ютерних класів, мультимедійного обладнання кафедри, а також їдальні, спортивного залу, басейну. Також було проведено відеотрансляцію в режимі реального часу.

Доступність та використання матеріально-технічної бази підтверджено здобувачами даної ОНП під час дистанційної зустрічі.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

У Звіті ЕГ зазначено, що результати зустрічей з усіма учасниками освітнього процесу підтвердили факт вільного безоплатного доступу науково-педагогічних працівників та здобувачів ОНП до фонду Наукової бібліотеки КНУ імені Тараса Шевченка, власних бібліотечних фондів, мережі Інтернет, навчально-наукових лабораторій.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

КНУТШ створює належні та відповідні умови праці та навчання, що є безпечними для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. На базі ЗВО діє Психологічна служба, що надає безкоштовну консультативну допомогу здобувачам у разі їхнього звернення (<https://psyservice.knu.ua/>). Також проблемами студентів, що виникають під час освітнього процесу, займається Студентський парламент. Належні умови праці та навчання відповідно до вимог законодавства про охорону праці забезпечується Правилами внутрішнього розпорядку КНУТШ (<http://surl.li/aruux>), Правилами внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках університету (<https://studmisto.knu.ua/documents/regulation-documents/257-pravyla-vnutrishnoho-rozporiad-ku>). За потреби здобувачі даної ОНП можуть звернутися до медичного кабінету Навчально-наукового інституту філології, Університетської клініки (<https://clinic.knu.ua/>) та Інституту психіатрії Університету.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Освітня, організаційна та інформаційна підтримка здобувачів ОНП здійснюється в основному за допомогою Google-диску, електронної пошти, Telegram-каналу, месенджерів, Facebook сторінок кафедри (<http://www.facebook.com/profile.php?id=100063078049237>) та інституту (<https://www.facebook.com/philology.knu.ua/>), офіційних веб-сайтів (<https://philology.knu.ua/>), уніфікованої внутрішньої системи Triton Student. На рівні ЗВО здійснюють організаційну, координаційну та консультативну роботу наступні підрозділи: відділ по роботі зі студентами (<https://www.facebook.com/studentaffairsofficeknu/>, останній допис датований 2020 роком), «Наукове товариство студентів і аспірантів КНУТШ» (<http://ntsa.univ.kiev.ua/> – сайт оновлений ще у 2016 році), Рада молодих вчених (<http://rmn.knu.ua/>), Відділ академічної мобільності (<https://knu.ua/ua/dep/academic-mobile>), Відділ сприяння працевлаштуванню (<http://jobs.knu.ua>), Студентський парламент Університету та Інституту (<http://sp.knu.ua/>), студентська профспілка та рада гуртожитку.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Корпус, де здійснюється освітній процес за ОНП «Загальний і галузевий усний та письмовий переклад з португальської та англійської мов» обладнаний спеціальними пандусами, відповідними вбиральнями та паркувальними місцями. Здобувачі з особливими освітніми потребами на ОП наразі не навчаються.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) чітко прописані та зрозумілі і регламентуються наступними документами: «Положення про організацію освітнього процесу», «Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», введений в дію наказом ректора від 08.02.2022 № 79-32 (<http://surl.li/dkltf>), «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка». У Звіті ЕГ зазначено, що провівши зустріч зі здобувачами та представниками студентського самоврядування, експертна група дійшла висновку, що здобувачі недостатньо проінформовані та обізнані щодо існування певних алгоритмів, політики врегулювання, окрім відомих їм чат-ботів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Принципи забезпечення якості освітнього процесу визначено у Положенні про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>) регламентує принципи, процедури та індикатори забезпечення якості освітньої діяльності, розподіл обов'язків між структурними підрозділами КНУ; визначає процедуру розробки ОНП, внесення змін або її закриття.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Позитивний відгук на акредитовану ОНП надала Ірина Корнійчук, директор Товариства з обмеженою відповідальністю «Ей Бі-Ленд». Під час зустрічі з роботодавцями Ігор Маликін зауважив, що пропонував посилити практичну складову ОНП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми відсутня, адже у Відомостях самоаналізу зазначено, що "наразі ці дані відсутні, оскільки перший випуск за цією ОП відбудеться у червні 2023 р."

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У Звіті ЕГ зазначено, що у КНУ існує розподіл функціональних обов'язків структурних підрозділів у внутрішній системі забезпечення якості. Під час зустрічі Дарія Шеглюк, керівник відділу забезпечення якості освіти, зауважила, що процедури та інструменти моніторингу розроблено, основна відповідальність за моніторинг ОНП покладена на гаранта, який здійснює цей процес постійно.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація є первинною, проте відповідно до самоаналізу заклад враховує зауваження, які були висловлені під час акредитації інших ОНП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ЗВО створені належні умови для постійного розвитку ОНП; існує тісна взаємодія структурних підрозділів та розуміння власних прав та обов'язків всіма учасниками освітнього процесу. В КНУ діє програма підвищення кваліфікації для гарантів «Роль гарантів в розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти».

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Усі нормативно-правові акти, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному веб-сайті Університету у вкладці «Офіційна інформація» (<http://www.univ.kiev.ua/ua/official>). Але за результатами зустрічі з учасниками освітнього процесу ЕГ було з'ясовано, що не всі учасники освітнього процесу обізнані з правами та обов'язками, що регламентовані вищезазначеними нормативно-правовими документами.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

ОНП «Загальний і галузевий усний та письмовий переклад з португальської та англійської мов» розміщено у вільному доступі на офіційному веб-сайті університету на сторінці кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/mahistra-oor-pnd-den/035-053-zhupp-port-anhlmov/>). Завчасне ознайомлення з проєктом змін роботодавців, академічного персоналу та здобувачів, а також їхню участь у процесі перегляду ОНП було підтверджено під час інтерв'ювання.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Актуальна інформація щодо ОНП є у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/mahistra-oor-pnd-den/035-053-zhupp-port-anhlmov/>). Обсяг та зміст інформації є достатнім для ознайомлення усіх категорій стейкхолдерів щодо мети, цілей ОП, ПРН, форм атестацій здобувачів вищої освіти, структурно-логічної схеми ОНП тощо.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1.Рекомендуємо при перегляді та вдосконаленні ОНП брати до уваги побажання, рекомендації та потреби здобувачів вищої освіти за ОНП, які отримані в результаті опитування; проектній групі оприлюднювати врахування побажань та зауважень студентів. 2. Рекомендуємо залучати до процесу вдосконалення ОНП випускників програми, які надаватимуть рекомендації і побажання; проектній групі гарантувати зворотній зв'язок з випускниками. 3. Рекомендуємо до початку нового навчального року привести у відповідність до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 «Філологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти формулювання ФК 1 та ФК 2 та ПРН 7, ПРН 8, ПРН 11. 4. Рекомендуємо до початку нового навчального року внести зміни до робочих програм ОК для забезпечення ПРН 7, ПРН 8, ПРН 11.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендуємо до початку нового навчального року зрівноважити кількість кредитів між семестрами одного навчального року (30+30). 2. Рекомендуємо унормувати фактичне навантаження здобувачів за ОНП у четвертому семестрі відповідно до Положення КНУ. 3. Рекомендуємо до початку нового навчального року скорегувати зміст освітніх компонентів так, щоб вони могли забезпечувати повною мірою всі ФК1 та ФК 2, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 11. 4. Рекомендуємо про перегляді ОНП розширити систему вибіркових дисциплін у блоках для здійснення здобувачами реального вибору індивідуальної освітньої траєкторії.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Рекомендуємо до кінця поточного навчального року організувати заходи для здобувачів вищої освіти за ОНП з метою інформування про можливості участі в академічній мобільності. 2. Рекомендуємо до кінця поточного навчального року організувати заходи для здобувачів вищої освіти за ОНП з метою інформування про неформальну освіту та про умови перезарахування результатів навчання, здобутих у межах неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендуємо активізувати науково-дослідний компонент навчання шляхом залучення здобувачів освіти до участі у студентських наукових товариствах та наукових об'єднаннях, конкурсах студентських робіт та ведення публікаційної діяльності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо продовжувати та вдосконалювати практику належного інформування здобувачів ОНП щодо основних складових академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

1.Рекомендуємо в індивідуальному плані підвищення кваліфікації викладачів на ОНП передбачити проходження стажування (підвищення кваліфікації), що стосується тематики, змісту дисциплін, що вони викладають. 2.Рекомендуємо підвищити публікаційну активність викладачів на ОНП; зазначити публікації у РП дисциплін, які забезпечуються викладачами. 3.Рекомендуємо оновити методичні посібники згідно змісту ОК та сучасному розвитку галузі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо до кінця поточного навчального року провести заходи для студентів за ОНП з метою інформування про процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендуємо під час оновлення ОНП розширити способи участі представників студентського самоврядування у перегляді ОНП, адже студенти зазначили лише можливість звернення до гаранта. 2. Рекомендуємо при вдосконаленні ОНП здійснити анкетування випускників та роботодавців для ознайомлення з їх потребами, побажаннями та пропозиціями.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендуємо до початку 2023-2024 навчального року зробити більш зручною пошукову систему на сайті.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ